

Exam. Code : 103203

Subject Code : 1124

B.A./B.Sc. Semester—III

PUBLIC ADMINISTRATION

(Personnel Administration in India)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—100

SECTION—A

Note :—Attempt any **SEVEN** questions :—

1. Discuss the nature of Personnel Administration.
2. Write any two functions of Personnel Administration.
3. Write any two points of scope of Personnel Administration.
4. Discuss the significance of Personnel Administration.
5. What do you mean by Recruitment ?
6. Write any two Principles of Promotion
7. Write any four functions of UPSC.
8. What do you mean by Integrity in Administration ?
9. Write any four reasons of corruption.
10. Write any two methods of employee's Participation in management. 7×4=28

SECTION—B

Note :—Attempt **SIX** questions in all, selecting at least **ONE** question from each Unit.

UNIT—I

1. Discuss the role of Public Services in Administration.

2. Discuss the characteristics of Public Personnel Administration in India.

UNIT—II

3. Discuss the various types of Training.
4. Discuss the various Principles of Promotion.

UNIT—III

5. Discuss the organisation and functions of Staff Selection Commission.
6. Discuss the organisation and functions of State Public Service Commission.

UNIT—IV

7. Write a detailed note on 'Conduct and Discipline'.
8. Discuss the organisation and functions of Central Vigilance Commission.

18×4=72

(Punjab Version)

ਯੂਨਿਟ—ੳ

ਨੋਟ :- ਕੋਈ ਸੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ :-

1. ਕਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
2. ਕਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਯੋਗ ਲਿਖੋ।
3. ਕਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਖੇਤਰ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਬਿੰਦੂ ਲਿਖੋ।
4. ਕਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
5. ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
6. ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸਿਧਾਂਤ ਲਿਖੋ।
7. ਯੂ. ਪੀ. ਐਸ. ਸੀ. (UPSC) ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਕਾਰਜ ਲਿਖੋ।
8. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
9. ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਕਾਰਣ ਲਿਖੋ।
10. ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਤਰੀਕੇ ਲਿਖੋ।

7×4=28

ਭਾਗ—ਅ

ਨੋਟ :— ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—I

1. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਕਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—II

3. ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—III

5. ਕਰਮਚਾਰੀ ਚੋਣ ਆਯੋਗ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
6. ਰਾਜ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਆਯੋਗ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—IV

7. 'ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ' ਉੱਪਰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
8. ਕੇਂਦਰੀ ਸਤਰਕਤਾ ਆਯੋਗ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

18×4=72

(Hindi Version)

भाग—क

नोट :— कोई सात प्रश्न करो।

1. कार्मिक प्रशासन की प्रकृति की चर्चा करो।
2. कार्मिक प्रशासन के कोई दो कार्य लिखो।
3. कार्मिक प्रशासन के विषय-क्षेत्र के कोई दो बिंदु लिखो।

4. कार्मिक प्रशासन की सार्थकता पर चर्चा करें।
5. नियुक्ति से आपका क्या अभिप्राय है ?
6. पदोन्नति के कोई दो सिद्धांत लिखो।
7. ए. पी. एस. सी. (UPSC) के कोई चार कार्य लिखो।
8. प्रशासन में ईमानदारी से आपका क्या अभिप्राय है ?
9. भ्रष्टाचार के कोई चार कारण लिखिए।
10. प्रबंधन में कर्मचारी की भागीदारी के कोई दो तरीके लिखो।

7×4=28

भाग—ख

नोट :— सभी में से उक्त प्रश्न करो। प्रत्येक यूनिट में से कम से कम एक प्रश्न वा चयन करें।

यूनिट—I

1. प्रशासन में सार्वजनिक सेवाओं की भूमिका की चर्चा करें।
2. भारत में सार्वजनिक कार्मिक प्रशासन की विशेषताओं पर चर्चा करें।

यूनिट—II

3. प्रशिक्षण के विभिन्न प्रकारों की चर्चा करो।
4. पदोन्नति के विभिन्न सिद्धांतों की चर्चा करो।

यूनिट—III

5. कर्मचारी चयन आयोग के संगठन तथा कार्यों की चर्चा करो।
6. राज्य लोक सेवा आयोग के संगठन तथा कार्यों की चर्चा करो।

यूनिट—IV

7. 'आचरण और अनुशासन' पर विस्तृत नोट लिखो।
8. केंद्रीय सतर्कता आयोग के संगठन तथा कार्यों की चर्चा करो।

18×4=72